

การศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภท
อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

นางสาว สุกมาส ทองใส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-581-291-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019520 11713453x

A STUDY OF THE SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS OF NON-FORMAL
EDUCATION LEARNERS IN VOCATIONAL SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION

Miss Supamas Thongsai

ศูนยวิศนการ
กฐนการนศนทวทยาฉนย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Non-formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-581-291-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอก
ระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน

โดย

นางสาวสุกมาส ทองใส

ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

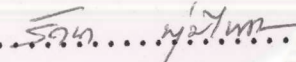
รองศาสตราจารย์ มาณี ไชยธีรานวัณศิริ

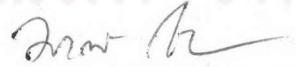
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา นุ่มไพศาล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ มาณี ไชยธีรานวัณศิริ)

..... กรรมการ
(ดร.ธงชัย สมครุฑ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุภมาศ ทองใส : การศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน
ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (A STUDY OF THE
SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS OF NON-FORMAL EDUCATION
LEARNERS IN VOCATIONAL SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุรกุล เจริญธรรม,
รศ.มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ, หน้า. ISBN 974-581-291-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยใช้แนวคิดของ
ดร.ลูซี่ เมคเสน กลูกลีเอลมีโน (2) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตามตัวแปรทางด้านเพศ อายุ สาขาวิชาชีพ เหตุผลที่เข้าศึกษา ระดับการศึกษา ก่อนเข้าเรียน วิธีเรียน ผลการศึกษา และการประกอบอาชีพขณะศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากแบบวัด SDLRS (Self-Directed Learning Readiness Scale) กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน จาก 42 โรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้เรียนมีองค์ประกอบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความรักในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตน ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านความคิดสร้างสรรค์ และลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตามตัวแปรเพศ อายุ สาขาวิชาชีพ ระดับการศึกษา ก่อนเข้าเรียน และการทำงานระหว่างศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา ..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต ..... [Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... รศ.ดร.สุรกุล เจริญธรรม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม ..... [Signature]

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

C144439 : Major NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD : SELF-DIRECTED LEARNING

SUPAMAS THONGSAI : A STUDY OF THE SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS OF NON-FORMAL EDUCATION LEARNERS IN VOCATIONAL SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION. THESIS
ADVISOR : ASSO.PROF. SURAKUL JANOBROM, Ph.D., ASSO.PROF. MANEE CHAIDHEERANUWATTASIRI, PP. ISBN 974-581-291-9

The objectives of this research are as the following:

1. to study the self-directed learning characteristics of non-formal education learners in vocational schools under the jurisdiction of the office of Private Education Commission. The method used here is based upon Dr. Lucy Madsen Guglielmino
2. to compare self-directed learning characteristics of various groups of learners according to their sex, age, occupation, reasons for studying, academic level before studying, learning methods, learning results and the occupation while studying. The questionnaire used was adapted from SDLRS (Self-Directed Learning Readiness Scale). The random sample of non-formal education learners in vocational schools under the jurisdiction of the Office of Private Education Commission in Bangkok. The questionnaires were given to 420 learners from 42 schools.

The research result is that, out of eight self-directed learning characteristics of non-formal education learners in vocational schools under the jurisdiction of the Office of Private Education Commission, six are average level. They are learning attitude as an efficient learner, fondness for learning, responsibility for self-direct learning, learning opportunities, optimism and creativity. And self-directed learning, sex, age, occupation while studying academic level before studying, and occupation while studying at the significant .05 level.

ภาควชษา ..... การชกษาขอกโรงเรยขน
สาขาวิชา ..... การชกษาขอกระบบโรงเรยขน
ปีการชกษา 2535

ลายมือชกษอนลลลต ..... *[Signature]*
ลายมือชกษออาจารย์ที่ปรกษา ..... *[Signature]*
ลายมือชกษออาจารย์ที่ปรกษารวมน ..... *[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สรุกุล เจนอบรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ มาณี ไชยธีรานุกูลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาคอยแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จอย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

สำหรับแบบสอบถามได้รับความช่วยเหลือจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ไชยสิริ ปราโมช ณ อยธยา รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบริวรรณพิทักษ์ และ ดร.ธงชัย สมครุฑ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ส่วนที่เป็นข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน และขอขอบคุณผู้เรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ความสำเร็จส่วนหนึ่งเกิดจากผู้วิจัยได้รับกำลังใจและความช่วยเหลือจาก คุณพ่อ มณเฑียร - คุณแม่อรุณ ทองใส คุณสุภัทรา ทองใส คุณสาส์ คำผนิก พี่สาว คุณกิตติธัช ทรงศิริ คุณแสงรุ่ง ผ่องใส ตลอดจนพี่ ๆ เพื่อน ๆ สนิทอีกหลายท่านตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

สุภมาส ทองใส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	13
ความจำกัดในการวิจัย	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	16
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
แหล่งข้อมูลในการวิจัย	50
กำหนดตัวแปร กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	50
การแปลเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
	รายการอ้างอิง	114
	ภาคผนวก	119
	ประวัติผู้เขียน	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ และเด็กตามทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของ Malcom s. Knowles	29
2	แสดงจำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียนแบ่งตามสาขาวิชาชีพ	51
3	แสดงจำนวนโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูลและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาและพื้นที่	54
4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภท อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชาชีพ เหตุผลที่เข้าศึกษา ระดับการศึกษา ก่อนเข้าเรียน วิธีเรียน ผลการศึกษา การประกอบอาชีพขณะ ศึกษา และเขตที่ตั้ง	60
5	การเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยใช้ t-test	75
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบ โรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีอายุแตกต่างกัน	76
7	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบ โรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่สาขาวิชาชีพต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (One Way-Anova)	79
8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบ โรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีเหตุผลการศึกษาต่างกัน	82

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอก ระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาก่อนเข้าเรียนต่างกัน	85
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอก ระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีวิธีการเรียนต่างกัน	88
11	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอก ระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีผลการศึกษาต่างกัน	91
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอก ระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีการทำงานระหว่างศึกษาต่างกัน	94
13	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอก ระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนที่มีเขตที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน	97